

NOTAT

Høringsnotat vedr. forslag til lov om ændring af lov om arbejdsskadesikring (Statslig finansiering af udgifter ved arbejdsskader som følge af arbejdsrelaterede vaccinationer mod COVID-19 foretaget i perioden fra den 27. december 2020 til den 31. december 2022)

25. marts 2022

J.nr. 20225200122

UE
MPK

1. Indledning

Udkast til lovforslag om ændring af lov om arbejdsskadesikring (Statslig finansiering af udgifter ved arbejdsskader som følge af arbejdsrelaterede vaccinationer mod COVID-19 foretaget i perioden fra den 27. december 2020 til den 31. december 2022) har været sendt i høring til de høringssparter, der fremgår af vedlagte høringsskema fra den 28. februar 2022 til den 6. marts 2022. Udkastet blev også offentliggjort på Høringsportalen.

Der er modtaget 9 høringssvar.

De væsentligste punkter fra høringssvarene er medtaget i høringsskematet.

Følgende har haft bemærkninger til lovforslaget:

Dansk Arbejdsgiverforening, Kommunernes Landforening (KL), Danske Regioner (DR), Lederne samt Forsikring & Pension (F&P).

Følgende har afgivet høringssvar og ikke haft bemærkninger til lovforslaget:

FOA, Dansk Aktuarforening, Finanssektorens Arbejdsgiverforening og Krifa.

De modtagne høringssvar vedlægges.

Høringsskematet er overordnet opdelt efter den struktur, der er i lovforslagets almindelige bemærkninger. Under hvert emneområde angives de enkelte organisationers hovedsynspunkter samt Beskæftigelsesministeriets kommentarer hertil. Såfremt de indkomne høringssvar har givet anledning til ændringer i lovforslaget, er det anført under Beskæftigelsesministeriets kommentarer.

2. sammenfatning om ændringer i lovforslaget i forhold til høringsudkastet

De indkomne høringssvar har givet anledning til følgende ændringer i det udkast til lovforslag, som blev sendt i høring:

- Det præciseres i bemærkningerne til § 1, nr. 2, at staten også overtager finansieringen i forbindelse med lægeundersøgelse, lægebehandling og optræning, jf. lovens § 38.
- Det præciseres i bemærkningerne til § 1, nr. 2, at staten også overtager finansieringen af arbejdsrelaterede covid-19 vaccinationsskader i de tilfælde, hvor der er tale om uforsikrede arbejdsgivere.
- Det præciseres i bemærkningerne til § 1, nr. 2, at staten også overtager udgifter ved eventuelle covid-19 vaccinationsskader, der skal håndteres af Garantifonden for Skadeforsikring.
- Nogle af de praktiske forhold ved forsikringsselskabernes overdragelse af sager til AES præciseres i bemærkningerne til § 2.

2. Generelle bemærkninger

Flere af høringssparterne udtrykker tilfredshed med, at staten skal finansiere erstatning m.v. ved arbejdsskader som følge af arbejdsrelateret vaccination mod covid-19, bl.a. DA, KL, DR og F&P.

3. Bemærkninger til lovforslaget

3.1. Bemærkninger til at staten overtager finansieringen af udgifter ved arbejdsulykker som følge af arbejdsrelaterede vaccinationer mod COVID-19

F&P bemærker, at det må være en forglemmelse, at staten med lovforslaget ikke overtager finansieringen af eventuelle udgifter efter arbejdsskadesikringslovens § 38.

Kommentar:

Med lovforslagets § 1, nr. 2, foreslås det, at staten betaler ”erstatninger m.v. efter denne lov”. Det har været hensigten, at dette også skulle omfatte udgifter efter § 38. Dette præciseres i lovforslagets bemærkninger til § 1, nr. 2.

DA finder, at den foreslåede statslige finansiering af arbejdsrelaterede vaccinationer mod covid-19 kun udgør en delvis løsning. KL og DR anerkender ikke præmissen om, at skader som følge af arbejdsrelaterede vaccinationer skal betragtes som arbejdsulykker i henhold til arbejdsskadelovgivningen. Der henvises til den gældende praksis som udmeldt i principmeddelelser fra Ankestyrelsen.

DA foreslår, at almindelig smitte med covid-19 tages ud af arbejdsskadeloven og arbejdsmiljøloven, og at der i stedet indføres nye særbestemmelser om samfundskritisk sygdom. Særbestemmelserne skal hæftes op på epidemiloven og Epidemiudvalget med klare regler om, at bestemmelserne bliver aktiveret, hvis Epidemiudvalget beslutter, at en sygdom kan kategoriseres som samfundskritisk.

Kommentar:

Beskæftigelsesministeriet er uenige med KL og DR i, at skader som følge af arbejdsrelaterede vaccinationer ikke kan betragtes som arbejdsulykker i henhold til arbejdsskadelovgivningen, og ministeriet finder ikke, at principmeddelelser fra Ankestyrelsen understøtter KL og DR's antagelse. Beskæftigelsesministeriet henviser til lovforslagets almindelige bemærkninger, hvoraf det blandt andet fremgår, at skader efter arbejdsrelaterede vaccinationer efter langvarig, men begrænset praksis på området anses for arbejdsulykker.

Det følger således af afgørelser fra Ankestyrelsen, som har fastslået, at vaccinationer, hvor det er et krav, at medarbejderen har fået vaccinationen for at udføre sit arbejde, herunder i forbindelse med rejser til udlandet, kan anerkendes som en arbejdsulykke efter arbejdsskadesikringsloven. Det fremgår af principmeddelelse 46-15, der omhandlede krav om vaccination for kloakarbejdere.

Derudover er det ligeledes fastslået i praksis, at ulykker som følge af vaccinationer, som er anbefalet af arbejdsgiveren eller sundhedsmyndighederne, kan anerkendes som arbejdsulykker efter arbejdsskadesikringsloven. Det fremgår af principmeddelelse 177-11, hvor Sundhedsstyrelsen havde anbefalet, at halvdelen af plejepersonalet i kommunen blev vaccineret på grund af en forventet epidemi, og kommunen tilbød så alle medarbejdere på social- og sundhedsområdet vaccination. Formålet var at sikre et beredskab i forbindelse med en epidemi.

For så vidt angår vaccination mod covid-19 er visse personalegrupper udtaget som grupper, der anbefales vaccination grundet deres ansættelsesforhold og/eller arbejdsopgaver, og de tilbydes vaccination, før de pågældende medarbejdere opfylder alderskriteriet for vaccination. Disse personalegrupper vurderes at være omfattet af arbejdsskadesikringsloven, jf. herved principmeddelelse 177-11.

Forslaget fra DA om håndtering af smitte med covid-19 m.v. ligger uden for lovforslagets ramme, da den finansielle bevilling på finansloven for 2022 til nærværende lovforslag ikke omfatter en sådan ændring.

DA finder afgrænsningen af statens forpligtelser til kun at omfatte tiden indtil 31. december 2022 uhensigtsmæssig. DA foreslår, at der ikke er en ophørsdato for statens forpligtelser efter § 49, stk. 9.

Kommentar:

Der er på finansloven for 2022 givet en bevilling til at dække udgifter i forbindelse med skader som følge af arbejdsrelaterede covid-19 vaccinationer, der foretages indtil 31. december 2022. Lovforslaget er udarbejdet i overensstemmelse hermed.

KL og DR mener ikke, at skader som følge af covid-19 vaccinationer kan anerkendes som arbejdsskader. De mener derfor, at statens finansiering af skader som følge af covid-19 vaccinationer skal løses via et aktstykke eller gennem en særskilt lov.

Kommentar:

Beskæftigelsesministeriet vurderer, at statens finansiering af skader som følge af arbejdsrelaterede vaccinationer mod covid-19 forudsætter de ændringer i arbejdsskadesikringsloven, som fremgår af lovforslaget.

Det er Beskæftigelsesministeriets vurdering, at statens finansiering af udgifter i forbindelse med skader som følge af arbejdsrelaterede vaccinationer ikke kan ske ved et aktstykke. Det skyldes blandt andet, at den statslige finansiering indebærer, at forsikringsselskaberne ikke skal udbetale erstatning m.v. efter arbejdsskadesikringsloven og ikke er forpligtede til at foretage forsikringsmæssige hensættelser. Det er således ikke muligt ved et aktstykke at ændre materielle regler i en lov. Hertil kommer, at forsikringsselskabernes forpligtelser til at foretage hensættelser efter den finansielle lovgivning bortfalder, når den statslige finansiering af udgifterne gennemføres ved lov.

Det er Beskæftigelsesministeriets vurdering, at det ikke vil være hensigtsmæssigt, at forslaget gennemføres ved en særskilt lov. Det skyldes, at skader efter arbejdsrelaterede vaccinationer efter praksis er omfattet af ulykkesbegrebet i arbejdsskadesikringsloven. Det er ikke muligt ved et aktstykke at ændre materielle regler i en lov.

3.2. Bemærkninger til administrationen i forbindelse med refusion af allerede afholdte udgifter ved arbejdsulykker som følge af arbejdsrelaterede vaccinationer mod covid-19

F&P finder det uklart, om staten også overtager finansieringen af arbejdsrelaterede covid-19 vaccinationsskader i de tilfælde, hvor der er tale om uforsikrede arbejdsgivere, og hvordan det i så fald skal tænkes sammen med F&P's rolle som ankefunktion efter loven. F&P ønsker ligeledes en afklaring af, om udgifter ved eventuelle covid-19 vaccinationsskader, der overtages af Garantifonden for Skadeforsikring, dækkes af staten.

Kommentar:

Beskæftigelsesministeriet kan hertil bemærke, at det fremgår af den foreslåede § 49, stk. 9, i lovforslagets § 1, nr. 2, at staten betaler erstatning m.v. ved arbejdsulykker, der er en følge af arbejdsrelaterede vaccinationer mod covid-19 foretaget i

perioden 27. december 2021 til 31. december 2022. Det betyder, at staten også betaler erstatning m.v. i de tilfælde, hvor arbejdsgiver er uforsikret. Dette præciseres i lovforslagets bemærkninger til § 1, nr. 2.

F&P vil ikke have ankeadgang i sager, hvor staten betaler for covid-19 vaccinationskader. Det er Beskæftigelsesministeriets vurdering, at en sådan ankeadgang ikke er påkrævet, da der forventes ganske få sager. Der forventes i øvrigt begrænsede udgifter, der ikke står mål med de administrative omkostninger, der vil være forbundet med en særlig ankeadgang i disse sager.

Garantifonden for skadesforsikring dækker udgifter i forbindelse med ulykker, der indtræder hos arbejdsgivere, der er forsikret i selskaber, der måtte få inddraget sin tilladelse til at drive arbejdsulykkesforsikringsvirksomhed, og hvor Finanstilsynet har truffet beslutning om, at arbejdsulykkesforsikringsbestanden skal tages under administration af fonden. Garantifonden har således samme retsstilling som forsikringsselskaberne med hensyn til at betale udgifter til administration og erstatning m.v. efter arbejdsskadesikringsloven. Det betyder, at staten også overtager udgifter ved eventuelle covid-19 vaccinationsskader, der skal håndteres af Garantifonden for Skadeforsikring. Dette præciseres i lovforslagets bemærkninger.

F&P stiller i øvrigt en række spørgsmål til, hvordan forsikringsselskaberne og AES skal håndtere sagerne henholdsvis før og efter lovens ikrafttræden. F&P spørger, om forsikringsselskaberne skal vurdere, om anmeldelsen er tilknyttet en forsikringspolice i selskabet, inden de oversender sagen til AES. F&P bemærker, at AES med lovforslaget overtager forsikringsselskabernes partsrettigheder, og at forsikringsselskaberne derfor ikke længere skal have adgang til sagsoplysninger, afgørelser og partshøringer.

Kommentar:

Beskæftigelsesministeriet kan oplyse, at forsikringsselskaberne og AES skal håndtere sagerne, som de plejer efter de gældende regler, indtil lovændringen træder i kraft. Når forsikringsselskaberne efter lovens ikrafttræden sender sager om covid-19 vaccinationsskader til AES, skal de sende alle de akter og oplysninger, de måtte have indhentet inden ikrafttrædelsen til AES. De sager, som oversendes til AES efter lovens ikrafttrædelse, skal behandles i AES på samme måde, som AES normalt behandler sager, som de træffer afgørelse i. Det betyder bl.a., at AES skal sørge for, at en sag er tilstrækkeligt oplyst, inden AES træffer en afgørelse i sagen. I de sager, som AES overtager fra forsikringsselskaberne, vil det derfor være op til AES's vurdering i den konkrete sag, om AES kan træffe afgørelse på det foreliggende grundlag, eller om AES har behov for at indhente yderligere oplysninger.

Forsikringsselskaberne skal ved oversendelse af sager til AES kunne bekræfte overfor AES, at den arbejdsgiver sagen vedrører, er forsikret i forsikringsselskabet. Dette præciseres i lovforslagets bemærkninger.

Beskæftigelsesministeriet er enig i, at AES overtager partsrettighederne fra forsikringsselskaberne, og at selskaberne derfor ikke længere skal have adgang til sagen. Bemærkningerne til lovforslagets § 2 uddybes vedrørende de ovenfor beskrevne praktiske forhold.

F&P bemærker, at forsikringsselskaberne ikke altid kan søge sager frem, som de har henlagt. Derfor kan de måske ikke sende alle disse sager til AES.

Kommentarer:

Beskæftigelsesministeriet bemærker, at forsikringsselskaberne kan ”henlægge” sager om arbejdsulykker, der er omfattet af arbejdsskadesikringsloven, og hvor forsikringsselskaberne fx vurderer, at der ikke bliver tale om erstatningsberettigede følger i form af godtgørelse for varigt mén og/eller erstatning for tab af erhvervs-evne. I det omfang forsikringsselskaberne ikke har sendt disse anmeldelser videre til Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, skal de gøre det pr. 1. juli 2022 i det omfang, det er muligt at finde de relevante anmeldelser. Der henvises i øvrigt til lovforslagets bemærkninger.

3.3. Bemærkninger til de økonomiske konsekvenser

F&P anfører, at forsikringsselskaberne mister muligheden for at påvirke erstatningens størrelse via fastholdelsestiltag og lignende, som de ikke længere vil kunne tilbyde skadelidte, når de ikke er part i sagen.

Kommentar

Beskæftigelsesministeriet kan bekræfte, at forsikringsselskaberne mister muligheden for at påvirke erstatningens størrelse via fastholdelsestiltag og lignende. AES overtager også forpligtelsen til at betale for behandling og/eller hjælpemidler efter lovens § 15.

F & P og DA foreslår, at staten skal overtage finansieringen af arbejdsmiljøbidrag og arbejdsskadeafgift.

Kommentarer:

Beskæftigelsesministeriet bemærker, at den midlertidige ordning indebærer statsfinansiering af de direkte udgifter efter arbejdsskadesikringsloven vedrørende arbejdsulykker som følge af arbejdsrelaterede vaccinationer mod covid-19, der er foretaget i 2020-2022. Der lægges altså ikke op til en særordning ift. de afledte marginale udgifter som følge af reglerne for arbejdsskadeafgift og arbejdsmiljøbidrag.

Det skal ses i lyset af at, at der er tale om en helt ekstraordinær og midlertidig ordning. Samtidigt er det vurderingen, at der er tale om relativt marginale omkostninger, som ikke står mål med de administrative udfordringer det vil indebære for AES, at administrere en model, der tilbagefører de afledte udgifter. Den samlede

udgift til både afgiften og bidrag som følge af vaccinationsskadeudgifterne skønnes at blive på 7 mio. kr. fordelt over en 10-årig periode, hvoraf næsten 90 pct. af udgifterne er offentlige.

F&P bemærker, at det ikke kan forventes, at forsikringsselskabernes hensættelser og/eller præmier ændres som følge af lovforslaget.

Kommentarer:

Beskæftigelsesministeriet bemærker, at lovforslaget ikke indeholder regler om forsikringsselskabernes hensættelser eller præmier.

Forsikringsselskabernes udgifter vedrørende konkrete skader påvirker ikke den enkelte arbejdsgivers præmiebetaling, idet forsikring er udtryk for en solidarisk finansiering af arbejdsgivernes udgifter til arbejdsskader.